

LA REINVENCIÓ DE NACIONS UNIDES

UNA ORGANITZACIÓ INDISPENSABLE

MIGUEL D'ESCOTO, *President de l'Assemblea de l'ONU 2008-2009*

LEONARDO BOFF, *Professor emèrit d'ètica de la Universitat de Rio de Janeiro*

Afirmem que Nacions Unides és una organització indispensable per a la salvació del món malgrat que som plenament conscients del poc èxit que ha tingut durant tot el temps de la seva existència. Això no obstant, les institucions no només s'han d'avaluar pel nombre de coses "bones" que poden haver fet. La seva avaluació s'haurà de basar en els objectius aconseguits de la seva raó de ser. De fet, coses que objectivament poden ser bones, institucionalment es poden arribar a considerar dolentes si ens distreuen de les obligacions essencials de la institució i ens fan pensar que les coses van bé.

Nacions Unides es varen crear amb un únic propòsit: aturar el que s'entenia que era una ratxa irreversible de conflictes bèl·lics com les dues grans guerres a la primera meitat del segle XX. Es va pensar que ens havíem de posar d'acord mitjançant un codi de comportament entre les nacions i crear una instància judicial per dirimir controvèrsies sense haver de recórrer a guerres.

També es va pensar que a més de respectar l'imperi del dret en les relacions internacionals, era imprescindible desactivar una bomba de temps que més aviat que no pas tard podria esclatar en una altra guerra mundial encara més sagnant que les anteriors: la fam i la pobresa existents fa ja 64 anys. Aquestes varen ser les raons que van dur a subscriure la Carta de San Francisco i la creació de les Institucions de Breton Woods, el Fons Monetari Internacional i el Banc Mundial, que, en realitat, en comptes de propiciar la superació de la pobresa arreu del món, han ajudat a aprofundir-la encara més.

Cal fer notar que en el temps de la seva creació, Nacions Unides no tenia la consciència de la qüestió ambiental i de les greus amenaces que en el futur desafiarien tots els pobles. Cercava amb raó el bé comú de totes les societats, que avui, amb la consciència que tenim, s'ha d'enriquir amb el bé comú de la Terra i de la humanitat.

Analitzada Nacions Unides des d'aquests dos objectius essencials, no podem deixar de constatar que lamentablement no ha aconseguit els seus propòsits. Això s'evidencia pel trist fet que a una obligació tan

important com la declaració de l'Estat Palestí continua sense donar-se-li compliment i agressions genocides i invasions, com les actuals contra Iraq i Afganistan, continuen matant centenars de milers de persones, generalment innocents, de manera impune.

La immensa majoria dels habitants de la Terra considera Nacions Unides com una institució debilitada, inefectiva i fins i tot innecessària. El país més poderós de la Terra, poc preocupat pel futur ecològic de la Mare Terra, ha ajudat a desmoralitzar l'organització en no respectar les seves decisions i en comportar-se com el seu amo i manipular a la seva voluntat el Consell de Seguretat.

No obstant, tot i reconeixent totes aquestes crítiques com a vàlides, no dubtem en afirmar que la solució no rau en oblidar-se de Nacions Unides. És la nostra organització. Es va crear en nom de "nosaltres els pobles", i aquests pobles consideren abusiu i antidemocràtic el privilegi que alguns països poderosos s'atorguen d'interposar vetos i així bloquejar qüestions fonamentals per al món.

Tot això podem i ho hem de canviar si volem que Nacions Unides estigui al servei de la pau i de la vida, i que s'hi respecti el principi de la igualtat sobirana de tots els estats membres; sense privilegis de cap mena per a ningú; on decisions que afecten a tothom es prenguin entre tots i no pas només pel petit grup que té l'injust privilegi de posar vetos; una organització en la qual tots siguin igualment obligats a abstenir-se de cometre crims contra la dignitat de la Mare Terra i de la humanitat o, en cas contrari, atènyer-se a les conseqüències, independentment que siguin o no siguin part dels tractats o protocols pertinents. No ser part d'un tractat no equival pas a tenir una llicència per cometre la mena de crims que el tractat pretén evitar.

Per salvar Nacions Unides s'ha de reflexionar una mica sobre com va poder succeir un desviament tan dramàtic dels propòsits fundacionals. No es pot negar que als poderosos no els convenia tenir una instància més alta a la qual s'haurien de sotmetre. Per aquesta raó, no es va creure en l'imperi de la llei en les relacions

Vegeu el text oficial actualitzat a: <http://servicioskoinonia.org/logos> (núm. 118)

internacionals. Desgraciadament la llei de la selva, és a dir, el dret del més fort, continua dominant. Ens neguem a acceptar que cap país reivindiqui excepcionalitat. La Mare Terra no coneix un "Destí Manifest", perquè tots els pobles són els seus fill i filles estimats, i tots, amb igual dignitat i drets, habiten la mateixa casa comuna.

Al llarg dels anys, a l'ONU es varen anar introduint normes de procediment l'únic objectiu de les quals era el de limitar el poder de l'Assemblea General, centre neuràlgic de tot el sistema de Nacions Unides, i reduir el president de l'Assemblea General a una figura merament protocol·laria, malgrat que, segons la Carta, és el més alt funcionari de l'organització, amb rang de cap d'Estat, i el Secretari General és només el cap de la immensa burocràcia, sotmès moltes vegades a pressions insuportables per part dels països poderosos.

Tot això, no obstant, es pot canviar. El poder de l'Assemblea General, del Grup dels 192, es pot rescatar i, en gran part, ho va ser durant el 63è període de sessions. Aquest rescat del poder de l'Assemblea General, és a dir, la democratització de l'ONU, és possible i ha de continuar.

Per contribuir a aquest rescat del poder de "nosaltres els pobles" dins de Nacions Unides ens hem proposat treballar en:

I Una Declaració Universal del Bé Comú de la Terra i de la Humanitat com a document essencial per a la reinvençió de l'ONU i que complementi la Declaració Universal dels Drets Humans. Som conscients que l'excessiu antropocentrisme, cobdícia i egoisme de la cultura dominant dificultarà l'adopció d'aquesta Declaració, però s'aconseguirà.

II Una Carta de l'Organització a to amb les exigències del segle XXI, que hauria de garantir la nostra supervivència promovent el Bé Comú de la Terra i de la Humanitat.

III La creació d'un Tribunal de notables procedents de les cinc regions que integren Nacions Unides, per conèixer acusacions de crims contra Bé Comú de la Terra i de la Humanitat interposades per membres de l'Organització. El seu funcionament seria similar al de l'actual Cort Internacional de Justícia, amb la diferència que les condemnes no es podran ignorar tal com van fer els Estats Units en el cas interposat per Nicaragua en contra seva a la Haia.

COL·LECCIÓ «TEMPS AXIAL»

Imprescindible per estar a l'aguait dels avenços que la teologia llatinoamericana de l'alliberament en la seva trobada amb altres fronteres de pensament.

Heus aquí els llibres ja publicats:

1. ASETT, *Por los muchos caminos de Dios*, I.
2. John HICK, *La metáfora del Dios encarnado*.
3. ASETT, *Por los muchos caminos de Dios*, II.
4. Faustino TEIXEIRA, *Teología de las religiones*.
5. José María VIGIL, *Teología del pluralismo religioso*.

Curso sistemático de teología popular.

6. ASETT, *Por los muchos caminos de Dios*, III
7. Alberto MOLINER, *Pluralismo religioso y sufrimiento ecohumano. La contribución de Paul F. Knitter al diálogo interreligioso*.

8. ASETT, *Por los muchos caminos de Dios*, IV.
9. R. FORNET-BETANCOURT, *Interculturalidad y religión*.

10. Roger LENAERS, *Otro cristianismo es posible. Fe en lenguaje de modernidad*.

11. Ariel FINGUERMAN, *La elección de Israel*.
12. Jorge PIXLEY, *Teología de la liberación, Biblia y filosofía procesual*.

13. ASETT, *Por los muchos caminos de Dios*, V.
14. John Shelby SPONG, *Un cristianismo nuevo para un mundo nuevo*.

Vegeu el preu de cada llibre, i el de la col·lecció completa... i sorpreneu-vos. També es poden adquirir en format digital a meitat de preu... Llegiu l'índex, el pròleg, una ressenya del llibre que us interessa... a: <http://tiempoaxial.org>

«POR LOS MUCHOS CAMINOS»

Vegeu la sèrie «Por los muchos caminos de Dios» a:

<http://tiempoaxial.org/PorLosMuchosCaminos>
<http://tiempoaxial.org/AlongTheManyPaths>
<http://tiempoaxial.org/PelosMuitosCaminos>
<http://tiempoaxial.org/PerIMultiCammini>

També són responsables d'aquesta sèrie:

<http://Comision.Teologica.Latinoamericana.org>
<http://Comissao.Teologica.Latinoamericana.org>
<http://InternationalTheologicalCommission.org>

També hi ha una col·lecció «Tiempo Axial» al Brasil, en portuguès, a Paulus, de São Paulo.